

PROGRAM WYCHOWAWCZY

SZKOŁY PODSTAWOWEJ NR 95 W KRAKOWIE

I. Założenia ogólne

Pierwotne i największe prawa wychowawcze posiadają rodzice w stosunku do swoich dzieci zatem bezwzględny priorytet w wychowaniu młodego człowieka ma dom rodzinny. Szkoła wspiera rodziców w dziedzinie wychowania, a kierunek jej działań nie może być sprzeczny z wolą rodziców. Działając w środowisku opartym na wierze katolickiej szkoła respektuje chrześcijański system wartości, przyjmuje za podstawę uniwersalne zasady etyki, oferując zrozumienie, tolerancję i szacunek dla innych kultur, wyznań i tradycji.

Celem ogólnym wychowania jest wszechstronny rozwój osobowy ucznia we wszystkich wymiarach, w tym zwłaszcza : intelektualnym, psychicznym, społecznym, zdrowotnym, estetycznym, moralnym i duchowym. Wszyscy pracownicy szkoły dołożą starań, by każdy uczeń wzrastał w klimacie wzajemnego szacunku, w którym każdy doświadcza miłości, troski i wsparcia z jednoczesnym poszanowaniem godności, własnej wartości i indywidualności.

Wychowanie jest jednym z wymiarów pracy edukacyjnej każdego nauczyciela.

W triadzie edukacyjnej:

- Nauczanie
- Kształcenie umiejętności
- Wychowanie

wychowanie nie jest sprawą dodatkową, odrębną, ani priorytetem, lecz stanowi integralną część działalności każdego nauczyciela. Szkoła dba o naturalną jedność i równowagę tych trzech wymiarów stwarzając tym samym gwarancję dla wszechstronnego rozwoju ucznia. Za jedno z ważniejszych zadań wychowawczych wspólnych dla wszystkich zajęć edukacyjnych przyjmuje się wspomaganie wzrastania dzieci i młodzieży w klimacie miłości do rodziny, małej i wielkiej ojczyzny, uczenie otwarcia i odpowiedzialności w naturalnych wspólnotach i coraz szerszych społecznościach ludzkich.

Szkoła przyjmuje następujące **priorytety w zakresie wychowania**:

- Pomoc w uzyskaniu orientacji etycznej i hierarchizacji wartości;
- Personalizację życia w rodzinie, w grupie koleżeńskiej, w szerszej społeczności;
- Kształtowanie etyki pracy.

Zadania szkoły jako środowiska wychowawczego:

- Opieka wychowawców nad biologicznym i psychologicznym rozwojem wychowanków.

- Ochrona wychowawcza nad działaniem wychowanka w życiu społeczności środowiskowej.
- Przygotowanie wychowanka do samodzielnego życia.
- Skoordynowanie oddziaływań wychowawczych domu, szkoły i środowiska rówieśniczego.

II. Zagadnienia szczegółowe

A. Wymiar wychowawczy zajęć edukacyjnych

Każdy nauczyciel w swojej pracy edukacyjnej realizuje treści wychowawcze właściwe dla poszczególnych zajęć edukacyjnych. Dbą o rozwijanie w uczniach dociekliwości poznawczej, ukierunkowanej na poszukiwanie prawdy, dobra i piękna a także o rozwijanie świadomości życiowej użyteczności poszczególnych zajęć. Nauczyciele są zobowiązani do realizacji programu wychowawczego szkoły.

B. Wychowawca klasowy

Dyrektor szkoły powierza poszczególnym nauczycielom funkcję wychowawcy klasowego na zasadach określonych w statucie szkoły i szczegółowych przepisach.

Wychowawca klasowy wypełnia obowiązki określone w STATUCIE SZKOŁY, a w szczególności jest inicjatorem i animatorem działań na forum klasy służących realizacji programu wychowawczego szkoły.

Każdy wychowawca:

- dba o doskonalenie swoich umiejętności, a dyrekcja szkoły stwarza mu ku temu możliwości. Celowi temu służą m.in.:
 - Działalność Zespołu Wychowawców Klasowych
 - Udział w konferencjach szkoleniowych, kursach, warsztatach itp
 - Śledzenie literatury i innych opracowań dotyczących problemu wychowania.
- przygotowuje wraz z wychowawcami tej samej grupy wiekowej plan działań wychowawczych dla danej klasy, który przedstawia do akceptacji rodzicom. Plan uwzględnia założenia programu wychowawczego szkoły i dostosowuje problematykę i formy działania do wieku uczniów i specyfiki klasy. W planie ujęte są:
 1. Tematyka wiodąca pracy wychowawczej.
 2. Cel wychowania.
 3. Kierunki działań.
 4. Cele operacyjne.
 5. Tematyka godzin wychowawczych.
 6. Osoby realizujące.
- prowadzi działania służące poznaniu i organizacji zespołu klasowego. Wykorzystuje informacje o uzdolnieniach, predyspozycjach, możliwościach i potrzebach ucznia do

takiej organizacji zespołu, by każdy uczeń mógł czuć się pełnoprawnym i pełnowartościowym członkiem zespołu klasowego.

- prowadzi działania kształtujące właściwe cechy osobowości ucznia w tym między innymi :
 - umiejętność współżycia z innymi , ze szczególnym uwzględnieniem eliminacji postaw agresywnych;
 - umiejętność wyrażania własnych uczuć jako podstawy do budowania przyjaźni i miłości;
 - poczucie własnej wartości jako jednej z podstaw zdrowej osobowości, zdolnej oprzeć się uzależnieniom;
 - uczenie dzieci rozstrzygania problemów i podejmowania samodzielnych decyzji;
 - kształtowanie nawyków korzystnych dla zdrowia;
 - uczenie realizacji przyjętych celów w oparciu o rzetelną pracę i uczciwość.
- poprzez różne formy działań uczy szacunku do uniwersalnych wartości i obowiązujących norm
- kształtuje poczucie patriotyzmu, więzi narodowej, szacunku dla tradycji, uczy szacunku dla dobra wspólnego;
- rozwija samorządność i praworządność uczniów;
- dba o kształtowanie nawyków w samodzielnym zdobywaniu wiedzy oraz sprzyja rozwijaniu zainteresowań uczniów;
- wprowadza elementy edukacji ekologicznej;
- wspomaga uczniów w poznaniu własnego miasta , regionu;
- współpracuje z rodzicami;
- organizuje we współpracy z rodzicami wycieczki, imprezy klasowe, zielone szkoły;
- współpracuje z pedagogiem, PPP, oraz innymi instytucjami służącymi zaspokojeniu potrzeb i problemów opiekuńczych i wychowawczych;
- dba o przestrzeganie w klasie praw i obowiązków ucznia zgodnie z REGULAMINEM PRAW I OBOWIĄZKÓW UCZNIĄ SP NR 95.

Wychowawcy w swojej pracy wykorzystują program zajęć wychowawczo – profilaktycznych „Spójrz inaczej” opracowanego i zweryfikowanego przez zespół socjologów, psychologów i pedagogów w latach 1990-1993 w szkołach Starachowic. Przy konstrukcji programu korzystano z programów amerykańskich „Drug Education Curriculum” i „Substance Education”. Celem tego programu jest taki wpływ na dziecko, aby radziło sobie lepiej, bez nadmiernego napięcia, z rozwiązywaniem problemów, których dostarcza mu życie, aby rozumiało siebie, umiało współżyć z innymi i potrafiło również znajdować w samym sobie oparcie w trudnych sytuacjach.

Wychowawcy dokonują wyboru bloków tematycznych i poszczególnych tematów z tego programu włączając je do własnej pracy z uwzględnieniem poziomu wiekowego i specyfiki klasy.

Wychowawcy w swojej pracy stosują formy i metody atrakcyjne dla ucznia, a przez to skuteczne. Swoją pracą i postawą wychowawca i każdy nauczyciel dąży do tego by być rzeczywistym autorytetem, doradcą i mistrzem dla uczniów.

Metody pracy:

- gry i zabawy
- dyskusje na forum grupy
- scenki rodzajowe
- psychodramy
- dyskusje klasowe
- „burza mózgów”
- uzupełnianie zdań
- twórczość plastyczna, techniczna i artystyczna dzieci
- gry dramatyczne
- treningi umiejętności
- projektowanie dokumentów
- symulacje
- wycieczki tematyczne, turystyczno – krajoznawcze
- inne

Formy pracy:

- praca w zespołach zadaniowych
- praca w grupach
- praca indywidualna
- inne

C. CEL STRATEGICZNY: Organizowanie przez szkołę procesu wychowawczego ukierunkowanego na rozwój osobisty i społeczny uczniów.

CELE TAKTYCZNE:

1. Kształtowanie „zdrowej osobowości” zdolnej oprzeć się zachowaniom ryzykownym i popadaniu w uzależnienia.	2. Poznanie przez ucznia i uwewnętrznienie norm obowiązujących w społeczeństwie.	3. Kształtowanie jednostki aktywnej życiowo i społecznie.
--	---	--

CELE OPERACYJNE:

<ol style="list-style-type: none">1. Uczeń uczy się rozumieć siebie, zdobywa poczucie własnej wartości.2. Dziecko uczy się funkcjonowania w grupie rówieśniczej, rozumie i respektuje zasady współżycia z innymi.3. Uczeń uczy się rozwiązywania problemów, których dostarcza mu życie.4. Rodzice uczniów tworzą ze szkołą wspólny front oddziaływań wzmacniających osobowość dziecka.	<ol style="list-style-type: none">1. Szkoła promuje takie wartości jak: współpraca i koleżeństwo, życzliwość i wrażliwość na niesprawiedliwość i krzywdę.2. Uczniowie uczą się pomagać potrzebującym.3. Szkoła kształtuje postawy patriotyczne, dziecko uczy się miłości do „małej i wielkiej ojczyzny”.4. Uczeń uczy się respektowania zasad tolerancji i szacunku dla odmiennych postaw i poglądów.5. Szkoła promuje zasady kulturalnego zachowania.	<ol style="list-style-type: none">1. Szkoła promuje dążenie do bycia dobrym w jakimś zakresie.2. Szkoła stwarza możliwość rozwoju samorządności.3. Uczniowie uczą się zasad i samodzielnego, odpowiedzialnego zadania.4. Szkoła przygotowuje uczniów do samodzielnego wyszukiwania i korzystania z informacji, ze środków masowej komunikacji, do odbioru dóbr kultury i rozwijania zainteresowań.
---	--	---

PLAN REALIZACJI CELU TAKTYCZNEGO: Kształtowanie „zdrowej osobowości” zdolnej oprzeć się zachowaniom ryzykownym i popadaniu w uzależnienia.

CEL OPERACYJNY	PROCEDURY OSIĄGANIA CELU	KRYTERIA SUKCESU	KLASY	WYKONAWCA	SPOSOBY EWALUACJI/ KONTROLI
Uczeń uczy się rozumieć siebie, zdobywa poczucie własnej wartości.	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Wychowawcy poznają i wprowadzają nowoczesne programy profilaktyczne. ➤ Godziny wychowawcze ➤ Ukierunkowanie procesu edukacyjnego na sukces ucznia na miarę jego możliwości 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Prowadzone są zajęcia warsztatowe z uczniami ➤ Komunikaty przekazywane uczniom przez nauczycieli kształtują poczucie własnej wartości dziecka ➤ Autentyczna indywidualizacja procesu nauczania 	I - VI	Wychowawcy, nauczyciele, pedagog, PPP	Obserwacja godzin wychowawczych. Rozmowy, obserwacja, analiza ankiet. Analiza dokumentacji wychowawcy klasowego i zespołów wychowawców klas.
Dziecko uczy się funkcjonowania w grupie rówieśniczej, rozumie i respektuje zasady współżycia z innymi.	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Organizacja życia w klasie ➤ Opracowanie klasowych zasad dobrego współdziałania ➤ Tworzenie sytuacji wymagających od uczniów współpracy 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Uczniowie chętnie przebywają i współpracują ze sobą ➤ Zgodnie wypełniają obowiązki i zadania 	I – VI	Wychowawcy, nauczyciele, pedagog	Hospitacja diagnozująca.
Uczeń uczy się rozwiązywania problemów, których dostarcza mu życie.	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Godziny wychowawcze prowadzone metodami warsztatowymi ➤ Rozmowy ➤ Prelekcje ➤ Programy prewencyjne 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Uczeń wie do kogo zwrócić się z problemem ➤ Uczeń szuka możliwości rozwiązania problemu w oparciu o odpowiednią pomoc, zdobytą wiedzę i racjonalne myślenie 	I – VI	Wychowawcy, pedagog, eksperci	Obserwacja jawna lub ukryta, hospitacja diagnozująca, analiza ankiet
Rodzice uczniów tworzą ze szkołą wspólny front oddziaływań wzmacniających osobowość dziecka.	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Pedagogizacja rodziców ➤ Rozmowy indywidualne ➤ Współdziałanie z ekspertami 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Dająca się w szkole odczuć atmosfera współpracy i zrozumienia. ➤ Rodzice dbają o to, by nie podważać autorytetu nauczyciela. 	I – VI	Wychowawcy, nauczyciele, pedagog, eksperci	Udział w zebraniach rodziców i Rady Rodziców, analiza ankiet, obserwacja uczniów

PLAN REALIZACJI CELU TAKTYCZNEGO: Poznanie przez ucznia i uwewnętrznienie norm obowiązujących w społeczeństwie.

CEL OPERACYJNY	PROCEDURY OSIĄGANIA CELU	KRYTERIA SUKCESU	KLASY	WYKONAWCA	SPOSOBY EWALUACJI/ KONTROLI
Szkoła promuje takie wartości jak: współpraca i koleżeństwo, życzliwość i wrażliwość na niesprawiedliwość i krzywdę.	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Godziny wychowawcze prowadzone metodami aktywnymi ➤ Zajęcia integracyjne ➤ Działalność rzecznika praw uczniów ➤ Udział w WOŚP ➤ Rozmowy ➤ Współpraca z domami dziecka 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Prezentowanie przez uczniów postaw zgodnych z oczekiwaniami. 	I - VI	Wychowawcy, nauczyciele, pedagog	Obserwacja. Hospitacje diagnozujące. Rozmowy, obserwacja, analiza ankiet. Analiza dokumentacji wychowawcy klasowego i zespołów wychowawców klas.
Uczniowie uczą się pomagać potrzebującym.	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Udział w akcjach charytatywnych ➤ Opieka nad zwierzętami ➤ Samopomoc koleżeńska 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Prezentowanie przez uczniów postaw zgodnych z oczekiwaniami. 	I – VI	Wychowawcy, nauczyciele, pedagog	Hospitacja diagnozująca. Obserwacja. Analiza dokumentacji wychowawcy klasowego.
Szkoła kształtuje postawy patriotyczne, dziecko uczy się miłości do „małej i wielkiej ojczyzny”.	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Imprezy okolicznościowe ➤ Edukacja regionalna ➤ Prowadzenie kroniki klasowej i kroniki szkoły ➤ Dzień patrona – święto szkoły ➤ Wycieczki ➤ Edukacja kulturalna ➤ Konkursy 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Uczniowie posiadają wiedzę z zakresu historii i kultury regionu i państwa ➤ Uczniowie prezentują odpowiednie postawy. 	I – VI	Wychowawcy, nauczyciele, pedagog	Hospitacja diagnozująca. Obserwacja. Analiza dokumentacji wychowawcy klasowego. Udział w imprezach okolicznościowych.
Uczeń uczy się respektowania zasad tolerancji i szacunku dla odmiennych postaw i poglądów.	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Udział w programie tolerancja – poznajemy inne kultury ➤ Współpraca ze Wspólnotą Polską ➤ Tworzenie sytuacji promujących oczekiwane postawy 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Uczniowie życzliwie traktują ludzi innej rasy, o odmiennych poglądach. ➤ Uczniowie są świadomi, że ludzie różnią się od siebie. 	I – VI	Wychowawcy, pedagog, eksperci	Obserwacja jawna lub ukryta. Hospitacja diagnozująca. Analiza ankiet.
Szkoła promuje zasady kulturalnego zachowania.	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Tworzenie szkolnego i klasowego savoir vivre ➤ Konsekwentne przestrzeganie ustalonych zasad 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Prezentowanie przez uczniów postaw zgodnych z oczekiwaniami. 	I - VI	Wychowawcy, nauczyciele, pedagog	Obserwacja, hospitacja diagnozująca, analiza dokumentacji wychowawcy klasowego

PLAN REALIZACJI CELU TAKTYCZNEGO: Kształtowanie jednostki aktywnej życiowo i społecznie.

CEL OPERACYJNY	PROCEDURY OSIĄGANIA CELU	KRYTERIA SUKCESU	KLASY	WYKONAWCA	SPOSOBY EWALUACJI/ KONTROLI
Szkoła promuje dążenie do bycia dobrym w jakimś zakresie.	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Indywidualizacja procesu dydaktycznego ➤ Opracowanie szkolnego systemu opieki nad uczniem zdolnym ➤ Otoczenie opieką uczniów z dysfunkcjami, tak by każdy mógł odnieść sukces ➤ Motywowanie do udziału w konkursach ➤ Działalność UKS ➤ Spotkania z ciekawymi ludźmi 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Uczniowie uczestniczą w dodatkowych zajęciach ➤ Uczniowie biorą udział w konkursach ➤ Uczniowie zdolni są objęci systemem opieki ➤ Uzyskiwane wyniki satysfakcjonują uczniów, rodziców i szkołę 	I - VI	Wychowawcy, nauczyciele, pedagog	Analiza wyników. Kontrola dokumentacji.
Szkoła stwarza możliwość rozwoju samorządności.	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Działalność SRU i małego samorządu ➤ Działalność samorządów klasowych 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Uczniowie chętnie podejmują, realizują i oceniają własne działania. 	I – VI	Wychowawcy, nauczyciele, opiekunowie SRU i małego samorządu	Hospitacja diagnostyczna. Obserwacja. Wywiad. Analiza ankiet.
Uczniowie uczą się zasad i samodzielnego, odpowiedzialnego zadania.	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Organizowanie przez uczniów imprez ➤ Działalność sklepiku szkolnego 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Uczniowie chętnie podejmują, realizują i oceniają własne działania. 	I – VI	Wychowawcy, nauczyciele, opiekun SRU, opiekun sklepiku szkolnego	Hospitacja diagnostyczna. Obserwacja. Wywiad. Analiza ankiet.
Szkoła przygotowuje uczniów do samodzielnego wyszukiwania i korzystania z informacji, ze środków masowej komunikacji, do odbioru dóbr	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Realizacja edukacji czytelniczej i medialnej ➤ Działalność biblioteki szkolnej ➤ Organizacja imprez w bibliotece szkolnej 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Uczniowie potrafią korzystać z warsztatu informacyjnego biblioteki ➤ Uczniowie przygotowują dodatkowe opracowania, rozwijają swoje zainteresowania ➤ Uczniowie uczestniczą w życiu kulturalnym Krakowa. 	I – VI	Nauczyciel bibliotekarz, nauczyciele, wychowawcy	Obserwacja. Ankieta.

D. Wizja absolwenta

Uczeń kończący Szkołę Podstawową nr 95 w Krakowie:

- nazywa i rozpoznaje uczucia swoje i innych ludzi,
- potrafi przekazać pozytywne informacje o sobie,
- zna i stosuje metody rozwiązywania konfliktów bez agresji,
- szanuje tradycję szkolną, rodzinną i narodową,
- szanuje Polskę, jej bohaterów, historię, symbole narodowe,
- chce być człowiekiem mądrym i wykształconym,
- wie, że sprawdzanie wiadomości to nie kara, ani tropienie braków, tylko wspomaganie rozwoju,
- od nauczycieli oczekuje prawdy i pomocy, wspierania swojego wzrastania.

E. Statut Szkoły

Statut Szkoły określa:

- **Prawa i obowiązki ucznia zawarte w Regulaminie praw i obowiązków ucznia SP NR 95, w tym stosowane w szkole nagrody i kary;**
- **Zasady działania samorządu uczniowskiego zwanego Szkolną Radą Uczniowską, ordynację wyborczą do SRU ; zasady działania rzecznika praw ucznia;**
- **Ceremoniał szkolny.** Kalendarz imprez szkolnych jest ustalany corocznie na dany rok szkolny. Nauczyciele, którym powierzono organizację imprez dbają o ich wysokie wartości wychowawcze.

F. Współpraca z rodzicami i środowiskiem.

Szkoła prowadzi działania zmierzające do dalszej współpracy rodziców w zakresie spraw opiekuńczo-wychowawczych.

1. Angażowanie rodziców do czynnego udziału w życiu szkoły, udział w zebraniach, zajęciach otwartych, wycieczkach, uroczystościach szkolnych i klasowych.
2. Kontynuacja współpracy z Parafią Dobrego Pasterza, III Dzielnicą, Strażą Miejską i innymi instytucjami działającymi na rzecz dzieci.
3. Współpraca z Radą Rodziców.

III. Postanowienia końcowe.

1. W szkole przestrzegane są zasady higieny szkolnej, prawidłowości rozkładów zajęć lekcyjnych i pozalekcyjnych, prac kontrolnych i systematyczności oceniania uczniów.

2. Szkoła kontynuuje akcję „Bezpieczna droga do szkoły” z udziałem Policji oraz inne akcje zwiększające bezpieczeństwo dzieci.
3. Szkoła prowadzi szeroko pojęte działania profilaktyczne przeciwdziałające zachowaniom ryzykownym.
4. W szkole podejmuje się działania w zakresie profilaktyki prozdrowotnej.
5. W szkole przygotowuje się uczniów do egzaminu na kartę rowerową i przeprowadza egzamin na terenie szkoły.
6. Dbłość o estetykę pomieszczeń szkolnych, współpraca w tym zakresie z rodzicami stanowią ważny element wychowania.

Opracowała: mgr Elżbieta Poradowska
współpraca Zespół Wychowawców Klasowych klas IV - VI